

Årsberetning 2024 for Gjerdrum Historielag

Styret har bestått av:

Leder: Ola Kroken
Nestleder: Mona Engell
Sekretær: Tone Øvergaard
Styremedlem: Terje Brodal
Styremedlem: Terje Sagen (Ansvarlig for historielagets web-side)
Varamedlem: Elisabeth Huser
Varamedlem: Stein Sørum
Varamedlemene møter fast på styremøtene.

Kasserer: Per Olav Rustad
Tor Gjertsen er valgt revisor.

Valgkomite har bestått av Anne Eskild Rasmussen, Berthe Marie Thorshaug og Elisabeth Engø.

Gjerdrum Historielag har i dag 193 medlemmer
Vi har pr.31.12.24 fire æresmedlemmer: Finn Stokker, Anne Thori Kogstad, Ragnhild Ruud og Eigil Rud.

Regnskapet i Gjerdrum Historielag viser at vi i 2024 har et overskudd på kr 11.789,06
Regnskapet med revisjonsberetning er vedlagt årsmøtepapirene.

Møter, representasjon og faste engasjementer:

Årsmøtet 2024 ble holdt i Vestbystua, Gjerdrum Kulturhus, 21. mars, 2024, kl. 19.00. Det møtte 38 medlemmer.

Etter at årsmøtesakene var gjennomført, ble Ragnhild Ruud og Eigil Rud tildelt æresmedlemskap for deres mangeårige virke og bidrag i Gjerdrum historielag.

Tor Laache holdt deretter orientering om Framdrift Bygdebok nr 5.

Styremøter: Det har i perioden vært holdt 8 styremøter. I tillegg har styret hatt jevnlig kontakt på telefon og e-post.

Årsmøte Romerike Historielag: Ola Kroken deltok. Møtet var i Husebylåven i Lillestrøm kommune. Forslaget fra Ullensaker historielag, om "kollektivt" medlemskap i Landslaget for lokalhistorie for lokallaga i Romerike historielag falt. Det var delte oppfatninger i forsamlingen om landslagets fortrefelighet. GHL er medlem i landslaget. Forøvrig var det vanlige årsmøtesaker uten krutt, og Tom Halvorsen ble gjenvalgt som leder. Deltakerene var på befaringer i bygninger og uteområder - flott område som det kjempes for å bevare som det er.

Arrangementer:

02. mai: Tur til SAS museet på Gardermoen, med omvisning

Interessant og fint museum hvor vi fikk innblikk i skandinavisk luftfart fra tidlig 1900-tallet, frem til i dag. Vi fikk også prøve flysimulator, til stor glede for de «flyglade» Vi hadde guiding av Knut Ertzgaard. Wenche Ertzgaard serverte kaffe og kaker. Rundt 20 personer hadde et par hyggelige timer.

26.mai : Ryggsekketur til Arne Graneruds bil- og motorsykkelmuseum i Fjellgrinna

Ella og Arne Granerud ønsket velkommen til et utrolig flott museum med mange flotte kjøredoninger. Vi fikk servering av drikke og kjeks ute i det flotte været.

Vidar Hansen demonstrerte en fin tanks som han har bygget.

Videre til Kniplia. Her fortalte Simen Sæther om alpinanlegget og litt om BMX - banen. Per Bjortjønli fortalte om pukkverket og om etterbruken av overskuddsmasser til hoppbakke. Unnarennet er i dag skitrekket for alpinanlegget. Tre nye hoppbakker ble bygd, men så lite i bruk at de står til nedfalls.

Så gikk turen inn til den flotte skytterbanen i Ulvedalen. Her fortalte Arne Granerud og Tone (svigerdatter) om tilblivelsen av banen og Gjerdrum skytterlags bruk. Gjerdrum jeger og fiskerforening og Gjerdrum helsesportslag holder også til her.

08. juni - Gjerdrumsdagen

Gjerdrum historielag deltok som vanlig med vår stand. Vi hadde mange planer for hva innholdet i 2024 skulle være.

Blant ulike aktiviteter hadde vil bilder fra Gjerdrum i tidligere tider. Disse skapte interesse, mange prøvde å kjenne seg igjen.

Vi la fram innmeldingsskjemaer i håp om flere medlemmer. Solgte gamle bygdebøker, mange gleder seg til neste bygdebok.

Som tidligere, la vi fram "Finn Stokkers fjøl" med mange gamle objekter, og folk gjettet vilt. Noen kunne mange, andre ingen.

Grunnet silregn stort sett hele dagen, bestemte vi oss for å kjøpe nytt telt til neste år. Vi fikk laget oss en provisorisk le-vegg mot det verste regnet, takket være en forutseende Terje Sagen, slik at vi "overlevde" ubehaget. Tilstrømningen av publikum var noe redusert dette året, selv om vindkastene ikke var i nærheten av året før. Håper 2025 blir en strålende dag!

09. juni: «Bli kjent-tur»

Gjerdrum historielag arrangerte «Bli kjent-tur» rundt i bygda i samarbeid med Gjerdrum kommune. Historielagets Halvard Huser, Per Olav Rustad og Ola Kroken bidro med lokalkunnskap. Turen varte omtrent en time, og det var 15 betalende passasjerer.

Uke 25 (juni): Deltakelse i kommunens ferieaktivitet «Jeg fant, jeg fant» for barn og unge

Gjerdrum kommune, i samarbeid med Ressursnettverket for barn og unge (RBU) og lag/foreninger, arrangerte aktivitetsuke. Vi delte uka med Røde kors - 2 aktivitetsdager hver. (5. dagen tok RBU og kommunen seg av med bl.a. tur til Tusenfryd). Vi valgte å hesje høy på Hønsi, og satte inn nye tenner i ei rive. Vi skar plank på Gamlesaga, og lagde fugle- og redskapskasser. Tor Laache, Per Olav Rustad, Arvid Einmo, Per Fladby, Vidar Hansen og Ola Kroken bidro. Kun 5-6 unger deltok hos oss. Dette er i minste laget.

Vi sendte e-poster til foreldrene hvor vi ba om ris/ros og tips, og markedsførte medlemskap i historielaget. Det kom bare hyggelige tilbakemeldinger, men dessverre ingen nye medlemmer.

24. – 25. august: Overnattingstur til Oslo

Overnattingsturen dette året, med 21 deltakere, var en kortreist tur til hovedstaden. Programmet startet med en guidet fottur i sentrum, ved guiden Kjersti Rørhus. Temaet var «Grønland i gamle dager og utviklingen til en ny bydel» Lunsjen ble inntatt på det tradisjonsrike «Asylet» på Grønland. Etermiddagen ble benyttet til videre utforskning av Oslo, der noen bl.a. besøkte Nasjonalmuseet. Fellesmiddag ble inntatt i restaurant Olivia, på den gamle Østbanehallen.

Etter overnatting og frokost på Hotell Astoria i Dronningens gate, gikk turen til Slemdal, til Emanuel Vigeland mausoleet, der vi fikk en interessant privat guiding av Krister Kanck. Dette ble nok et av turens høydepunkter – en ukjent perle, som startet i nesten stummende mørke og stillhet! Etter hvert som vi ble tilvendt de spesielle lysforholdene, åpenbarte det seg et rom dekket av fresker i tak og på vegger! Mausoleets akustikk er nesten et kapittel for seg – den er helt spesiell.

Turen gikk deretter til Vigelandsparken, der vi ble møtt av vår guide Ann Rosalind Fredriksen. Til tross for at mange av deltakerne har vært i Vigelandsparken tidligere, medførte nok guidingen langs parkens hovedlinje til en helt ny og interessant opplevelse. Denne helgens utflukt ble avsluttet med lunsj på uteserveringen hos «Anne på Landet»

08. september: «Slått og slåttegrøt – langs gamle ferdselsårer»

Gjerdrum historielag arrangerte, sammen med Gjerdrum bygdekvinnelag Arrangementet var i forbindelse med kulturminneuka.

Ca. 55 person deltok på vandring fra Sørums gard til Tangen. Terje Sagen og Stein Sørums fortalte om gamle ferdselsårer, husmannsplasser og leirfall. I Tangen fortalte Tor Laache om hva som skal til for å henge høy/hæsje.

De fremmøtte fikk være med på å bruke ljå, og henge høy. Bygdekvinnelaget serverte slåttegraut, saft og kaffi.

Takk til vertskapet Ole Henry Stokker og Hilde Olstad.

20. oktober: Åpent møte i forbindelse med 100 år siden raset i Kankedalen

Det var på dagen 100 år siden det gikk et stort kvikkleireras fra Kogstadgruppa, nedover Kankedalen og som raserte gardsbruka i Hellen. Møtet ble innledet med framvisning av nylagd dronevideo som ga oversikt fra dagens raskant på Kogstad, nedover Kankedalen og opp-/nedstrøms Gjermåa. Rolf Lauritzsen, 84 år gammel pensjonert geotekniker, holdt foredrag om årsaker og virkninger av raset. Arvid Grue Maribo og Anne Grethe Kjærstad bidro med hva deres forfedre hadde fortalt dem om dramatiske tilstander den aktuelle natta og tida etterpå. Per Bjortjønli redegjorde for funn ved vegbygging i 1968: treverk, trolig alm,

som er ca. 7200 år gammelt. Dette er det eldste daterte leirraset i Kankedalen. Det var 150-160 frammøte! Video og foredrag skal legges på hjemmesida.

15. november: Julemøte

Julemøtet ble gjennomført på tradisjonelt vis, på Gjerdrum Kulturhus. God gammeldags julemat; klubb, (laget av styrets mannlige medlemmer + forsterkninger), syltelabber, innmatspølse og lungemos, ble servert. Anne T. Kogstad holdt innlegg om primstaven, og spilte til allsang. Tor Laache fortalte om «Slakt og videreføring av grisen», basert på dagboka til Dorteia Nordby fra 50 -tallet. 64 medlemmer deltok.

Aktivitet i ulike grupper:

- **Bygdebokkomiteen og oppfølging av bygdebokarbeidet:**

Bygdebokkomiteen har i 2024 bestått av Tor Laache, Anne T. Kogstad, Terje Sagen, Britt Fossumstuen og Lars Brodal. Det er kommunestyret som har oppnevnt bygdebokkomiteen. Arbeidet har vært å lese utkast til manus, innspill av fakta/informasjon og innsamling av bilder. Komiteen drifter en Facebookside, som har nye innlegg annenhver uke.

Engasjert forfatter, Håvard Kongsrud, startet jobben i januar 2020. Engasjementet hans gikk ut i juni 2024, uten at boka er blitt ferdigstilt. For at bygdeboka bind 5 skal kunne realiseres må det engasjeres ny forfatter. Komiteen arbeider sammen med kommunen for å avklare hvordan dette best kan gjøres. Komiteen har som mål å bidra til at bokprosjektet kommer i havn.

- **Skiltgruppa**

Målet er mer skilting av kulturminner. Stein Sørum, Per O. Rustad, Terje Brodal og Mona Engell er deltakere i denne gruppa. Målet er mer skilting av kulturminner. Det arbeides med ideer til nye steder som bør merkes. Det er også noen av de gamle skiltene som må byttes ut.

Per Olav Rustad har vært ansvarlig for merking av et digitalt kulturkart for Gjerdrum. Dette er nå tilgjengelig på nettet. Kartet ligger på Historielagets hjemmeside, og kan selvfølgelig lastes ned på telefon og/eller andre digitale plattformer, og på denne måten også være et nyttig hjelpemiddel f.eks. når en er på tur i området. Det oppfordres til å utforske dette kartet.

- **Kommunens navnekomite:**

Anne Thori Kogstad er leder. De øvrige medlemmene fra historielaget er Mona Engell, Steinar Hansen og Per Fladby. Det har ikke vært møter i komiteen i 2024.

- **Arkivgruppa:** Gruppa består av Ragnhild Ruud, Finn Stokker, Eigil Rud, Anne Karin Brandt, Tor Laache og Elisabeth Engø.

Arkivgruppa har ordnet og registrert diverse dokumenter, bl.a. Olaf Bakkens arbeider, Ask vannverk, kor-papirer. En del arkivbokser har fått tilføyelser. Arkivverket har besøkt vårt arkiv og hentet protokoller fra kirken og lensmannen som ble levert til Statsarkivet i Oslo. Det ble bestemt å gå over til web-basert versjon av Bibliotek-Systemers Bilde- og lokalsamling. Historielaget har kjøpt inn PC til arkiv gruppa. Opplæring i det nye systemet ble påbegynt før årsskiftet med hjelp fra biblioteket. I samarbeid med menighetskontoret

ble det publisert en artikkel og arkivgruppas arbeid i Menighetsbladet. Medlemmer av gruppa har deltatt i møter i Privatarkivnettverk Akershus. Gruppa møtes hver uke

- **Ryggsekk turgruppa:** Gruppa har bestått av Vidar Hansen, Mona Engell og Per Olav Rustad. Aktiviteter som gruppa har arrangert er nevnt under arrangementer.

- **Gravhaugene og samarbeid med skolene i Gjerdrum**

Det har ikke vært noe aktivt samarbeid med skolene i 2024. Det oppfattes at skolene ikke prioriterer dette tiltaket for tiden. Kontaktperson i Gjerdrum Historielag er Cecilie Thorshaug.

- **Gamlesaga:**

Det har ikke vært stor aktivitet på saga i år. I juni arrangerte vi i samarbeid med skolen en aktivitets dag for 5 - 6 elver fra 5 - 7 klasse. Vi demonstrerte saga, Tor Laache orienterte kort om Almenninga og vi besøkte Lysdammen hvor demningen og turbingata ble vist fram, og forklart funksjonen til dette. Hovedoppgaven var å snekre fuglekasser eller verktøykasser, og elevene gikk inn med liv og lyst på det.

Som nevnt i fjorårets notat var det behov for reparasjon av tømmerinntaket. Dette var råtnet opp og måtte skiftes ut. Tor, Arvid og Per benyttet en vårdag til dette så nå bør det være funksjonelt i mange år. Vi ryddet også teinung og kratt rundt saghuset. Vi har gjentatte ganger henvendt oss til Almenninga for å få de til å løse en utfordring som ligger i mye vann foran og under saghuset. Seinest i høst lovet de på nytt å få en entreprenør til å se på dette, men der har vi pr. dags dato ikke mottatt noen tilbakemelding. Dette vil på nytt bli fulgt opp i 2025. Ellers er det ryddet litt inne på saga.

Gjerdrum Historielag

Balanse 2024

EIENDELER	2023	2024
Omløpsmidler		
Driftskonto, bank	31 090,30	37 590,13
Sparekonto, bank	149 753,12	155 042,35
Kasse	0,00	0,00
Sum omløpsmidler	180 843,42	192 632,48
Sum Eiendeler	180 843,42	192 632,48
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
Egenkapital ved start på året	196 813,00	180 843,42
Årsresultat overføres egenkapital	-15 969,58	11 789,06
Sum egenkapital	180 843,42	192 632,48

Gjerdrum Historielag

Regnskapsoversikt for 2024

Konto	Beskrivelse	Inntekter	Utgifter		
3100	Medlemskontingent	56 000,00			
3201	Julemøte	16 209,00			(2)
3202	Årsmøte	0,00			
3203	Gjerdrumsdagen, Kulturuka	0,00			
3204	Div turer	7 690,00			(1)
3206	Kurs	0,00			
3207	Arrangementer	2 750,00			(4)
3209	Andre møter	10 000,00			(3)
3210	Gaver, tilskudd	13 552,00			(5)
3300	Salg, diverse	0,00			
8040	Renter	5 289,23			
	Sum inntekter	111 490,23	0,00		
4101	Medlemskontingent RHL og LLH		32 802,00		
4201	Julemøte		18 952,27		(2)
4202	Årsmøte		980,00		
4203	Gjerdrumsdagen, Kulturuka		994,00		
4204	Div turer		10 590,00		(1)
4206	Kurs		0,00		
4207	Arrangementer		9 201,90		(4)
4209	Andre møter		0,00		
5701	Porto og gebyrer		344,85		
5702	Kontormatriell		0,00		
5703	Gaver o.l.		4 000,00		
5704	Hjemmeside		1 365,00		
5705	StyreWeb		3 500,00		(6)
5706	Arkivgruppa		13 956,63		(7)
5707	Gamlesaga		2 562,50		
5708	Støtte lag og foreninger		0,00		
5709	Dugnad		0,00		
5710	Utstyr		0,00		
5711	Skiltgruppa		0,00		
5715	Bygdeboka		0,00		
5720	Reiseutgifter		452,02		
	Sum utgifter	0,00	99 701,17		
	Resultat	11 789,06			

Noter:

- (1) Historielaget støttet årets tur med kr 2.900
- (2) Julemøtet ga et underskudd på ca 2.700
- (3) Kostnadsfordeling for "Olavsmonologen" høsten 2023, overføring fra Gjerdrum Kirkeforum
- (4) Hovedsakelig ang. medlemsmøtet om Kokstadraset
- (5) Momskompensasjon fra staten
- (6) Kostnader for utsending av SMS til medlemmer
- (7) Mye arkivmatriell, men også en ny bærbar PC som benyttes av arkivgruppa